

specifikace: Pokud žalobkyně poskytla žalovanému finanční částku s jasným účelem na úhradu dluhů obchodní společnosti, která je ve stejné době převáděna z žalobkyně na žalovaného, nejdená se o spor mezi obchodní korporací a jejím společníkem či mezi jejími členy navzájem nebo členy jejich orgánů, proto je v prvním stupni příslušný okresní soud.

§ 9 odst. 1 o.s.ř.

Ncp 229/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Ladislava Bognára a soudců JUDr. Pavla Koláře a Mgr. Petra Juračky ve věci

žalobkyně: **E. J.**
zastoupená advokátem Mgr. Ivanem Brambaški
sídlem U Prašné brány 1079/3, 110 00 Praha 1–Staré Město

proti
žalovanému: **J. S.**

o zaplacení 300 000 EUR s příslušenstvím, o věcné příslušnosti ve věci vedené u Okresního soudu Ostravě pod sp. zn. 80 C 175/2019,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci, vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 80 C 175/2019 **jsou příslušné** okresní soudy podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“).

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Ostravě předložil zdejšímu soudu k rozhodnutí o věcné příslušnosti v záhlaví označenou věc s tím, že tato podle jeho názoru nepatří do věcné příslušnosti okresních soudů. Své stanovisko soud odůvodnil tak, že předmětem žaloby je nárok na zaplacení 300 000 EUR, kterou žalobkyně předala žalovanému dne 3. 8. 2015. Částku požaduje vrátit a označuje ji jako bezdůvodné obohacení vzniklé žalovanému, kdy plnila dle svých tvrzení v souvislosti s podpisem smlouvy o převodu 100% obchodního podílu ve společnosti XY s.r.o. Plnila v den podpisu smlouvy o převodu obchodního podílu, jediným jednatelem společnosti byl v době převodu žalovaný, kterému měla zaplatit 300 000 EUR s tím, že o tuto částku měl žalovaný navýšit základní kapitál převáděné společnosti, z této částky pak měly být hrazeny možné závazky společnosti. Plněno dle této dohody žalovaným nebylo a žalobkyně považuje částku za bezdůvodné obohacení vzniklé žalovanému. Podle soudu se jedná o spor jednatelky společnosti, která koupila 100% obchodní podíl od bývalého jednatele společnosti ve stejný den, kdy byla uzavřena smlouva o převodu obchodního podílu, žalobkyně zaplatila

žalovanému částku, o které tvrdí, že měla sloužit k navýšení obchodního podílu a úhradě závazků této společnosti. Žalovaný (bývalý jednatel) toto nesplnil a mělo mu tak vzniknout bezdůvodné obohacení, které žádá vydat žalobkyně (současná jednatelka společnosti), přičemž je nerozhodné, že nyní je tato částka označena v žalobě jako bezdůvodné obohacení, žalovaným plněno nebylo, je tedy tvrzeno porušení sjednaného závazkového práva, tedy závazkový právní vztah vzniklý z deliktu, přičemž soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu NS sp. zn. 23 Cdo 1923/2017. Podle názoru soudu se tedy žalobkyně domáhá po bývalém jednateři společnosti zaplacení částky, kterou mu zaplatila v době, kdy byl jednatelem společnosti v souvislosti s převodem obchodního podílu a dle ustanovení § 9 odst. 2 písm. e) a f) o.s.ř. rozhodují v prvním stupni veškeré spory mezi korporacemi a společníky nebo členy, tedy i veškeré spory, které se svou podstatou vážou na účast společníka ve společnosti a práva společníka vyplývající z této účasti, tedy i žaloby o podíl na společnosti či spor vyplývající z vkladu do společnosti, či žaloby na vypořádací podíl, krajské soudy.

2. Žalobkyně svým podáním ze dne 23. 8. 2020 doplnila žalobu a uvedla, že částka 300 000 EUR měla sloužit k úhradě dluhů společnosti a dne 3. 8. 2015, při jednání ohledně smlouvy o převodu obchodního podílu, došlo i k podpisu smlouvy o převodu obchodního podílu a faktickému předání peněz. Tyto peněžní prostředky měly být do společnosti XY s.r.o. vloženy bez zbytečného odkladu poté, co byly žalovanému předány. Motivací smluvních stran, tzn. žalobkyně a žalovaného, byla úhrada dluhů společnosti, přičemž žalobkyně byla do obchodního rejstříku jako společník zapsána až 5. 8. 2015. V mezidobí, než došlo k zápisu změn do obchodního rejstříku, měl žalovaný vypořádat veškeré dluhy společnosti, a to z peněz, které mu žalobkyně poskytla. Žalovaný však tuto dohodu nenaplnil a celou vyplacenou částku si bez právního důvodu ponechal.
3. K výzvě soudu k vyjádření k věcné příslušnosti žalobkyně uvedla, že dle jejího názoru je nerozhodné, že v době předání peněz byl žalovaný předsedou představenstva společnosti ABC-XY a.s., tedy společnosti, která na žalobkyni na základě smlouvy o převodu podílu, převedla svůj obchodní podíl ve společnosti XY s.r.o. Peněžní prostředky žalobkyně předala žalovanému jako fyzické osobě, nikoliv jako předsedovi představenstva ABC-XY a.s. Peněžní prostředky nebyly primárně úplatou za převod obchodního podílu, ale žalovaný je měl použít na úhradu závazků společnosti XY s.r.o. Dle žalobkyně nelze z časové souslednosti obou jednání, tedy uzavření smlouvy o převodu podílu a předání částky 300 000 EUR, usuzovat, že se obě tyto jednání týkaly převodu obchodního podílu. V dané věci se nejedná o spor, který by se měl týkat založení obchodní korporace, ani o spor mezi obchodní korporací a jejím společníkem či mezi jejími členy navzájem nebo členy jejich orgánů. Domnívá se, že věcně příslušný pro toto řízení je v prvním stupni Okresní soud v Ostravě.
4. Žalovaný se k výzvě soudu nevyjádřil.
5. Podle ustanovení § 11 odst. 1 o.s.ř. řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení. Věcně a místně příslušným je vždy také soud, jehož příslušnost již není možné podle zákona zkoumat nebo jehož příslušnost byla určena pravomocným rozhodnutím příslušného soudu.
6. Podle ustanovení § 9 odst. 1 o.s.ř. nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Vrchní soud v Olomouci konstatuje, že při posuzování otázky věcné příslušnosti je nutné vycházet z tvrzení rozhodných skutečností žalobkyni v žalobě. V žalobě žalobkyně tvrdí, že

v době podpisu smlouvy o převodu obchodního podílu (uzavírána byla mezi žalobkyní a společností ABC-XY a.s.), předala žalovanému částku 300 000 EUR, o kterou měl žalovaný navýšit základní kapitál převáděné společnosti. Žalovaný si celou vyplacenou částku bez právního důvodu ponechal. Částka měla sloužit k navýšení jmění převáděné společnosti a následnému vyrovnání případných závazků vůči jejímu bývalému jednateli – žalovanému. Skutková tvrzení žalobkyně doplnila v podání datovaném 23. 8. 2019 a následně upřesnila, a to v reakci na výzvu soudu dle § 104a o.s.ř. Podle ní peněžní prostředky nebyly primárně úplatou za převod obchodního podílu, ale žalovaný je měl použít na úhradu závazků převáděné společnosti. Toliko z časové souslednosti obou jednání, tedy uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu a předání částky 300 000 EUR, nelze usuzovat, že obě tato jednání se týkala převodu obchodního podílu. Nejedná se tak o spor týkající se založení obchodní korporace, ani o spor mezi obchodní korporací a jejím společníkem či mezi jejími členy navzájem nebo členy jejich orgánů. Pokud okresní soud ze skutkových tvrzení dovodil, že „se jedná o spor jednatelky společnosti – žalobkyně, která koupila 100% obchodní podíl od bývalého jednatele společnosti ve stejný den, kdy byla uzavřena smlouva o převodu obchodního podílu, žalobkyně zaplatila žalovanému částku, o které tvrdí, že měla sloužit k navýšení obchodního podílu...“, jde o závěr jednak nelogický (právě smlouvou o převodu obchodního podílu mohlo dojít k tzv. koupi 100% obchodního podílu) a jednak nesprávný, nevyplývající z tvrzení žalobkyně, která netvrdila ani to, že by obchodní podíl byl převáděn mezi (stávající) jednatelkou a (bývalým) jednatelem, a ani to, že by částka 300 000 EUR měla sloužit k navýšení obchodního podílu.

10. Podle názoru vrchního soudu, nevyplývají ze skutkových tvrzení žalobkyně žádné skutečnosti podřaditelné pod některý z taxativně vymezených případů (sporů či věcí) v ustanovení § 9 odst. 2 o.s.ř. upravujících věcnou příslušnost krajských soudů, jako soudů prvního stupně. Proto je k řízení (a rozhodnutí) o této věci v prvním stupni věcně příslušný okresní soud, konkrétně Okresní soud v Ostravě (§ 9 odst. 1 o.s.ř.).

11. Vrchní soud v Olomouci na základě takto uvedeného rozhodl v souladu s ustanovením § 104a odst. 2 věta třetí o.s.ř. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není opravný prostředek přípustný.

Olomouc 1. prosince 2020

JUDr. Ladislav Bognár
předseda senátu

